

Hvad de to næste Forslag angaaer under Nr. 25, nemlig Istandsættelsen af Rectorboligen i Viborg og et Lysthuus ved Cathedralsskolen i Aarhus, da troer jeg heller ikke, efter en noiere Prøvelse, at disse Istandsættelser ere saa paatrængende nødvendige, at der fra Ministeriets Side vil være Grund til at insistere paa dem. Med Hensyn til de Forslag, der ere stillede af forskjellige ærede Rigsdagsmænd, og som angaae Tilskud fra Sorø Akademie til Bøndehøjskoler, skal jeg kun bemærke, at det jo er overensstemmende med den Vel, man hidtil har betraadt, at yde en saadan Hjælp til disse Skoler. Der er for Diebliffet 10 saadanne, som understøttes med større eller mindre Beløb, dog ikke meget store, nemlig, foruden Rødding Højskole, 5 i Jylland, 3 i Fyen og 1 her paa Sjælland. Det er altsaa ikke et betydeligt Beløb, der kunde tilflyde dem. Imidlertid er der ogsaa flere af dem, der ikke have noget betydeligt Antal af Elever; men, saavidt man kan skønne af de Indberetninger, der ere komne til Ministeriet, saa virkes der idetmindste ved flere af dem med megen Iver og med megen Dyfferselse fra enkelte Mænds Side. Det er et Forsøg i en meget gavnlig Retning, som unægtelig kan have sin Betydning, og vel altsaa ogsaa i sin Begyndelse turde fortjene en Understøttelse fra Statens Side. At dette Tilskud ydes fra Sorø Akademie, vil jeg heller ikke have noget Væsentligt imod, endssjøndt det er et Diemed, der ligger noget fjernt fra Akademiets nærmeste Formaal. Da imidlertid Akademiet fuldkommen er istand til at yde, hvad der kræves dertil, saa forekommer det mig at være meget ønskeligt, at denne Stiftelse sættes istand til at virke for saadanne almindelige Formaal, for Folkeoplysningen, som maatte paaføjes og anerkendes omkring i Landet.

Med Hensyn til det sidste Forslag, angaaende Sorø Akademie, er det jo vistnok noget anomalt, at en saadan Understøttelse gives en enkelt Mand, og man har i sin Tid, da det første Gang kom for, fremhævet de Betænkkeligheder, der i saa Henseende kunde reises derimod, navnlig ved Behandlingen af Finantsloven for 1851 til 1852. Jeg havde imidlertid selv dengang den Ære at være Medlem af

det Finantsudvalg, som afgav Betænkningen derover, og sluttede mig til dem, der indstillede en saadan Øvelse til denne Mand; jeg havde dengang en særlig Dyfferselse til at skaffe mig Kundskab om denne Mands Personlighed og Virksomhed, og jeg har i de senere Aar faaet Leilighed til yderligere at forvise mig herom, og jeg kan herefter, da saadanne Bidrag allerede nogle Gange ere blevne tilstaaede denne Mand, og han efter min Overbeviisning i en ganske ualmindelig Grad fortjener denne Understøttelse, heller ikke modsætte mig dette Forslag.

Der staaer saaledes kun tilbage det under Nr. 21 anførte Forslag, som jeg meget gjerne vilde ønske, at det ærede Thing enten vilde stemme imod, eller hvad jeg maaskee tør haabe, Finantsudvalget vilde frafalde. Det angaaer en Udgift af 880 Rd. til et nyt Kjørne- og Hestemølleværk til Nordruplund Hovedgaard. Det er noget væsseligt, naar der er Spørgsmaal om at fortolke Indholdet af en Contract, som ikke med Noagtighed kan gjenne læses af de enkelte Medlemmer, da at sætte sig ind deri, men jeg kan forstikke det ærede Thing, at jeg alvorligt har gjenne læst Contracten, og det er herefter min Overbeviisning, at det i ethvert Fald vilde være høist tvivlsomt, om ikke den paagældende Mand, ligesom ad Rettens Vel, naar Spørgsmaalet blev undergivet Domstolens Kjendelse, kunde forlange som en Ret for sig at faae dette Værk fra Nyt af opført; thi Contracten gaaer kun ud paa, at han skal istandsætte saavel ved dette Kjørneværk som ved andre Ting, der ere ham overleverede, som det hedder: „de paa kom mende Mangler“. Det har fra Godsinspectorens Side været oplyst, at denne Mand med en sselben Redebonhed har opfyldt alle sine Pligter, og deriblandt ogsaa, at han i en temmelig kort Aarrække to Gange har foretaget temmelig betydelige Reparationer ved dette Værk, men det er ligeledes oplyst, baade af Godsinspectoren og Bygningsinspectoren, at dette Værk nu aldeles ikke kan repareres, fordi det, da han modtog det, allerede befandt sig i en meget slet Tilstand, og Akademiet ikke havde kunnet gjenne føre de Forbedringer derved, som paa andre Steder vare gjorte i lignende Retning, hvorhos Bygningsinspectoren her end yderligere